

Aan de Minister van Economische Zaken

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Auteur

TER BESLISSING

Datum

2 december 2025

Kenmerk

WJZ / 102647573

Kopie aan

Bijlage(n)

1

nota

TER BESLISSING

Beantwoording Kamervragen nationale
toepassing staatssteunregels bij scale-ups (OIM
problematiek)

Parafenroute

Aanleiding

Door het lid Verouden (NSC) zijn Kamervragen gesteld over de nationale toepassing staatssteunregels bij scale-ups (OIM problematiek). Middels de Kamerbrief in de bijlage geeft u antwoord op deze vragen.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de beantwoording van deze vragen.

Kernpunten

- De vragen hebben betrekking op de definitie van Onderneming in Moeilijkheden (OIM) zoals opgenomen in de Europese staatssteunregels.
- Het verbod op steunverlening aan OIM dient ertoe om te voorkomen dat ondernemingen die eigenlijk niet levensvatbaar zijn met overheidsmiddelen kunstmatig in leven worden gehouden. Dit is zeer marktversturend en mag uitsluitend na goedkeuring door de EC.
- De huidige OIM definitie is te ruim waardoor er te veel bedrijven onder vallen. Dit leidt er toe dat in subsidieregelingen van onder meer EZ aanvragers moeten worden afgewezen terwijl de ondernemingen in de kern wel financieel gezond zijn.
- Met name innovatieve start- en scale ups (ouder dan 3 jaar) die een solide toekomstbestendige financieringsstructuur en goede liquiditeitspositie kennen, worden ten onrechte als OIM aangemerkt.
- Om die reden wordt door Nederland al geruime tijd ingezet op aanpassing van deze definitie op EU-niveau. De verwachting is dat de definitie eind 2026 door de Europese Commissie wordt aangepast.
- Het lid Verouden vraagt zich af of Nederland een te strenge uitleg aan de huidige definitie geeft en of er nationale mogelijkheden zijn om dit probleem te verhelpen.

Ontvangen BBR

Kenmerk
WJZ / 102647573

- In ieder geval tot de definitie is aangepast, dient NL zich te houden aan een recente uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB) waarin het CBB heeft geoordeeld dat voor de invulling van het begrip 'eigen vermogen' uit OIM definitie moet worden aangesloten bij een uitleg zoals volgt uit EU regelgeving. Voor een nadere nationale uitleg van het begrip 'eigen vermogen' om te bepalen of een bepaalde onderneming als OIM kwalificeert is op basis van deze uitspraak dan ook geen ruimte.
- Een nationale 'oplossing' die niet houdbaar is, leidt tot onrechtmatige staatssteun en geeft daarmee enkel onzekerheid voor het bedrijfsleven. Daarom wordt ingezet op duidelijkheid op EU niveau en pragmatische oplossingen door ondersteuning van het bedrijfsleven door RVO bij subsidieaanvragen.
- In de beantwoording van de vragen wordt ook aangegeven dat met de EU inzet opvolging wordt gegeven aan de motie van lid Thijssen (PvdA/GL) waarin het kabinet wordt verzocht om zich in te zetten voor het aanpassen van de OIM definitie.¹

Toelichting

- N.a.v. de uitspraak van de hierboven genoemde uitspraak van het CBB heeft EZ een circulaire moeten intrekken waarin nadere nationale invulling van het begrip eigen vermogen werd gegeven, omdat voor de uitleg wat onder eigen vermogen wordt geschaard volgens het CBB moet worden aangesloten bij EU regelgeving.
- Bij een eventuele AMvB, zoals voorgesteld door het lid Verouden, als alternatief voor de ingetrokken circulaire dient eveneens rekening te worden gehouden met de uitspraak van het CBB waardoor dit geen oplossing kan bieden.
- Nederland zet zich al geruime tijd in voor aanpassing van deze definitie. Mede door sterke inzet vanuit Nederland erkent de EC het probleem en heeft het opgenomen in de recent gepubliceerde Europese start- en scale-up strategie.
- De EC heeft recent ook twee staatssteunconsultaties gestart ten behoeve van wijziging van de definitie in de betreffende staatssteunkaders. NL heeft in reactie op deze consultaties verschillende voorstellen gedaan voor verbetering van de definitie en de urgentie van het probleem benadrukt. Ook wordt de problematiek in verschillende gesprekken op (hoog)ambtelijk niveau bij de EC aangekaart.
- De EC ziet toe op naleving van de staatssteunregels. Ook andere EU-lidstaten dienen zich te houden aan voorwaarden zoals die volgen uit de staatssteunregels en evt. uitleg daarvan door (nationale) rechters.
- In EU verband roepen veel EU-Lidstaten op tot wijziging van de OIM definitie, met name voor start-ups en scale-ups, waarbij zij ook wijzen op problemen met het begrip 'eigen vermogen' (o.a. DUI, FR, LUX, BEL, FIN, IER).

¹ 33009-168 motie van het lid Thijssen over de definitie van "ondernemingen in moeilijkheden" aanpassen.